

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Виконуючий обов'язки Голови
Держатомрегулювання – Головного
державного інспектора з ядерної та
радіаційної безпеки України**

Олег КОРИКОВ

30 11 2022 року

ПОЛОЖЕННЯ
про Інспекцію з ядерної безпеки на Південноукраїнській АЕС
(на правах самостійного відділу)
Державної інспекції ядерного регулювання України

1. Інспекція з ядерної безпеки на Південноукраїнській АЕС (на правах самостійного відділу) Державної інспекції ядерного регулювання України (Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання), яка працює на майданчику відокремленого підрозділу «Південноукраїнська АЕС» (далі – ВП ПАЕС) державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» є територіальним структурним підрозділом Державної інспекції ядерного регулювання України. Підпорядкування Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання визначається відповідно до Положення про розподіл функціональних повноважень між Головою Державної інспекції ядерного регулювання України – Головним державним інспектором з ядерної та радіаційної безпеки України та його заступниками – заступниками Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, яке затверджується наказом Держатомрегулювання.

2. Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України, цим Положенням, наказами Держатомрегулювання, рішеннями Колегії Держатомрегулювання, загальною настановою з якості Держатомрегулювання, Наставною з якості наглядової діяльності, Наставною з якості дозвільної діяльності, Наставною з якості нормотворчої діяльності та методиками процесів, виконавцем яких відповідно до Загальної настанови з якості є Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання.

3. Основними завданнями Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання є:

3.1 Забезпечення реалізації державної політики у сфері ядерної та радіаційної безпеки, спрямованої на забезпечення захисту персоналу, населення та навколишнього природного середовища від негативного впливу іонізуючого випромінювання та радіоактивного забруднення, спричинених практичною

діяльністю на ядерних установках та об'єктах, розташованих на майданчику ВП ПАЕС, і призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також у випадку аварій.

3.2 Здійснення в межах своїх повноважень державного нагляду за дотриманням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання на етапі життєвого циклу експлуатації ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.3 Здійснення нагляду:

- за технічним станом, режимами експлуатації та рівнем аварійної готовності СВБ ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- кваліфікацією та діями персоналу ВП ПАЕС, що забезпечує її ядерну та радіаційну безпеку;

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аварій та забезпечення готовності до ліквідації їх наслідків;

- за службовим розслідуванням радіаційних аварій.

3.4 Проведення оцінки відповідності вимогам безпеки і проектам експлуатаційного стану систем важливих для безпеки ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

3.5 Здійснення в межах своїх повноважень функцій, покладених на Держатомрегулювання як компетентного органу:

- з фізичного захисту ядерного матеріалу та ядерних установок відповідно до Конвенції про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок;

- з питань безпечного перевезення радіоактивних матеріалів відповідно до правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів;

- з питань аварійного оповіщення та інформування згідно з Конвенцією про оперативне оповіщення про ядерні аварії.

3.6 Участь у створенні та забезпеченні функціонування системи управління якістю Держатомрегулювання.

4. Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання, відповідно до покладених на неї завдань:

4.1 Проводить інспекційні перевірки дотримання ліцензіатами, фізичними та юридичними особами, які здійснюють діяльність на ВП ПАЕС, законодавства, вимог норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки в частині експлуатації та ремонтного обслуговування СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, умов виданих ліцензій на етапи життєвого циклу ядерних установок, інших документів дозвільного характеру.

4.2 Проводить інспекційні перевірки впровадження та функціонування системи управління якістю на окремих етапах життєвого циклу ядерних установок та перевірки функціонування системи управління якістю експлуатуючої організації при виконанні робіт підрядними організаціями на майданчику ВП ПАЕС в частині:

- наявності та функціонування системи управління якістю підрядних організацій;

- організації контролю експлуатууючою організацією за забезпеченням якості робіт персоналом підрядних організацій під час проведення ремонту, технічного обслуговування, монтажних, пусконаладжувальних робіт на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами;

- наявності необхідної документації системи управління якістю при здійсненні дозволеної діяльності.

4.3 Впроваджує у свою діяльність принципи культури безпеки та культури захищеності ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання та, в межах своєї компетенції, сприяє впровадженню цих принципів у діяльність ВП ПАЕС.

4.4 Проводить перевірки готовності ядерних установок до пуску після зупинок, пов'язаних з пошкодженням або непроєктною роботою СВБ, порушенням умов та меж безпечної експлуатації енергоблоків та готує пропозиції щодо надання дозволів на пуски (продовження експлуатації) після виявлення та усунення причин і умов відмови СВБ та невідкладно інформує керівництво Держатомрегулювання про стан їх готовності до безпечної експлуатації.

4.5 Надає окремі дозволи на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією випробувань енергоблоків, установок, СВБ та на проведення непередбачених технологічним регламентом і експлуатаційною документацією ядерно-небезпечних робіт.

4.6 Бере участь:

- у розгляді та погодженні спеціальних технічних рішень щодо проведення ядерно-небезпечних робіт та програм безпечного проведення таких робіт;

- у роботі комісій, які створені ВП ПАЕС для розслідування експлуатаційних подій в роботі;

- у роботі комплексної комісії Держатомрегулювання з перевірки виконання ВП ПАЕС вимог законодавства, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, умов ліцензій та інших документів дозвільного характеру;

- у заводських приймальних випробуваннях, а також у приймальних випробуваннях після дослідної експлуатації та ремонту СВБ;

- у розробці та погодженні проектів нормативно-правових актів в частині питань, що належать до компетенції Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання;

- у розгляді інших документів, що стосуються забезпечення ядерної та радіаційної безпеки ВП ПАЕС та у санітарно-захисних зонах ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами.

4.7 На підставі звітів ВП ПАЕС за результатами виконання планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) з перевантаженням активної зони приймає рішення щодо виконання ВП ПАЕС:

- планового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів;

- регламентних випробувань обладнання СВБ;

- додаткових обсягів ремонту;

- позачергового технічного опосвідчення обладнання та трубопроводів, на яких виконувалися ремонтні роботи із застосуванням зварювання;

- підтвердження готовності локалізуючих систем безпеки (далі – ЛСБ) до виконання своїх функцій відповідно до встановлених вимог;

- експлуатаційного контролю металу та зварних з'єднань.

4.8 Проводить перевірки готовності ВП ПАЕС до пуску ядерних установок після ППР в частині виконання:

- планових і додаткових об'ємів робіт;
- графіків планового технічного опосвідчення обладнання і трубопроводів;
- умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру, за місцем встановлення обладнання;
- наказів Держатомрегулювання;
- робіт з ресурсного обстеження обладнання;
- приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;
- заходів за звітами про експлуатаційні події в роботі АЕС;
- випробувань обладнання та систем, які передбачені технологічними регламентами безпечної експлуатації;
- внесення змін в експлуатаційну документацію;
- заходів з підготовки персоналу.

4.9 Здійснює реєстрацію, зняття з реєстрації, облік і технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів і СВБ ядерних установок, контроль їх технічного стану в процесі планових і позапланових інспекційних перевірок.

4.10 Узгоджує за результатами розгляду:

- перенесення (на термін до 3-х місяців) термінів технічного опосвідчення обладнання, трубопроводів та ЛСБ, зареєстрованих в Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання;
- зміни термінів проведення регламентних випробувань (в межах вимог, що встановлені чинними нормативними документами);
- технічні рішення, програми, методики випробувань тощо на окремі етапи впровадження модифікацій, крім тих, що відносяться до «пілотних» модифікацій;
- перелік обладнання, яке недоступне/обмежено доступне для внутрішніх/зовнішніх оглядів з причин наявності конструктивних особливостей чи радіаційних обставин, та інструкцій щодо технічного опосвідчення такого обладнання;
- рішення з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ і перепризначення їх ресурсу за результатами капітального ремонту;
- склад постійно діючих на ВП ПАЕС атестаційних комісій з атестації зварювальників.

4.10.1 Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в межах проектного терміну експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- технічні рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм.

4.10.2 Документи з оцінки технічного стану систем та обладнання СВБ з метою перепризначення ресурсу в понад проектний термін експлуатації енергоблоку:

- робочі програми, розроблені на основі попередньо узгоджених типових програм, крім робочих програм, для яких не передбачена розробка типових;
- технічні рішення, розроблені за результатами робіт, виконаних в обсягах вищезазначених робочих програм окрім технічних рішень, що стосуються корпусу

реактора, верхнього блоку реактора, внутрішньо-корпусних пристроїв, компенсатору тиску, парогенераторів, ГЦТ, корпусів зданий та споруд, ГЦН, СГО ЛСБ енергоблоків ВВЕР-1000.

4.11 Бере участь у роботі комісії з:

- атестації виробничої технології зварювання на майданчику ВП ПАЕС;
- обстеження виявлених дефектів в основному металі або зварних з'єднаннях;
- атестації зварників.

4.12 Бере участь та контролює роботу екзаменаційної комісії експлуатуючої організації під час первинної, періодичної та позачергової перевірок знань з питань ядерної та радіаційної безпеки у персоналу та посадових осіб, які забезпечують ядерну та радіаційну безпеку, а також в перевірці знань голів і членів відповідних екзаменаційних комісій.

4.13 Здійснює перевірку:

- звітних документів після проведення робіт з реконструкції, модернізації та продовження ресурсу СВБ на відповідність встановленим вимогам;
- виконання ВП ПАЕС встановленого порядку підготовки та допуску персоналу до робіт;
- документів, що підтверджують необхідний рівень знань персоналу ВП ПАЕС;
- документації, необхідної для проведення ядерно-небезпечних робіт, на відповідність встановленим вимогам безпеки.

4.14 У межах своїх повноважень забезпечує реалізацію вимог Угоди між Україною і МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї, Додатковим протоколом до зазначеної Угоди шляхом:

- перевірки дотримання експлуатуючою організацією процедур щодо організації контролю та ведення обліку ядерних матеріалів і радіоактивних відходів;
- проведення інспекцій щодо ефективності функціонування систем обліку та контролю, відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів;
- аналізу інформації, отриманої від Управління з питань ядерної захищеності та гарантій, про результати інспекційних перевірок МАГАТЕ діяльності в Україні;
- вжиття заходів для усунення обставин, що заважають виконанню вимог Угоди про гарантії і Додаткового протоколу;
- участі персоналу Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання у інспекційних перевірках і додаткових доступах МАГАТЕ.

4.15 Здійснює контроль:

- за реалізацією заходів, спрямованих на запобігання аваріям на ядерних установках та об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, а також забезпечення готовності ВП ПАЕС до ліквідації наслідків таких аварій;
- виконання регламентних робіт і технічного обслуговування технічних засобів фізичного захисту, відповідно до вимог проектної документації шляхом участі у випробуваннях технічних засобів фізичного захисту та перевірок наявності проектної документації систем фізичного захисту;
- за ходом проведення розслідувань експлуатаційних подій в роботі ВП ПАЕС, проводить попередній аналіз звітів із розслідування експлуатаційних подій

в роботі ВП ПАЕС та враховує результати проведеного аналізу в інспекційних перевірках;

- наявності допуску персоналу до робіт на ядерних установках і з ядерними матеріалами, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 25.07.1997 року № 1471;

- виконання заходів, розроблених ВП ПАЕС за наслідками проведених розслідувань експлуатаційних подій в роботі, результатами інспекційних перевірок;

- за реалізацією програм підвищення безпеки на об'єктах ВП ПАЕС;

- за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк;

- за виконанням приписів державних інспекторів Держатомрегулювання.

4.16 Проводить попередній розгляд технічної документації, яка надається ВП ПАЕС до центрального Апарату Держатомрегулювання та надає коментарі/зауваження (за наявності) за результатами попереднього розгляду до Держатомрегулювання.

4.17 Розглядає на повноту та достовірність:

- звіти ВП ПАЕС про поточний стан виконання умов ліцензій, інших документів дозвільного характеру на місці встановлення обладнання;

- звіти про стан виконання приписів державних інспекторів Держатомрегулювання;

- звіти про виконання заходів за результатами розслідувань експлуатаційних подій в роботі ВП ПАЕС;

- звіти про виконання заходів з підвищення безпеки.

4.18 В межах своїх повноважень погоджує звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал на ВП ПАЕС.

4.19 Розробляє, надає пропозиції першому заступнику Голови – заступнику Головного державному інспектору з ядерної та радіаційної безпеки України до річного плану наглядової діяльності Держатомрегулювання та надає звіти про свою роботу у встановленому порядку.

4.20 Інформує громадськість про свою діяльність та забезпечує в межах своєї компетенції та у встановленому порядку доступ до публічної інформації.

4.21 Застосовує в межах своїх повноважень примусові заходи до юридичних і фізичних осіб у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

4.22 Надсилає ліцензіатам, їх посадовим особам, керівникам місцевих органів виконавчої влади, органам місцевого самоврядування обов'язкові до виконання приписи про усунення порушень і недоліків у сфері безпеки використання ядерної енергії.

4.23 Надсилає ліцензіатам, власникам чи керівникам підприємств і організацій, що здійснюють діяльність на майданчику ВП ПАЕС, подання про невідповідність окремих осіб займаним посадам.

4.24 Застосовує в установленому порядку фінансові санкції до підприємств, установ і організацій, інших суб'єктів підприємницької діяльності у разі

порушення законодавства, умова виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання.

4.25 Притягує в установленому законодавством порядку до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавчих та інших нормативно-правових актів з ядерної та радіаційної безпеки.

4.26 Обмежує, припиняє чи зупиняє на майданчику ВП ПАЕС експлуатацію ядерних установок, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами у разі порушення вимог ядерної та радіаційної безпеки або неспроможності дотримання таких вимог, з негайним повідомленням про це керівництва Держатомрегулювання.

4.27 Відстороняє персонал ВП ПАЕС від діяльності, пов'язаної із здійсненням безпосереднього управління реакторною установкою, та посадових осіб ВП ПАЕС від виконання службових обов'язків щодо здійснення організаційно-розпорядчих функцій, пов'язаних із забезпеченням ядерної та радіаційної безпеки у разі порушення ними законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання.

5. 3 метою реалізації своїх повноважень Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання:

5.1 Отримує від керівництва та персоналу ВП ПАЕС, підприємств та організацій, що виконують роботи на ядерних установках і об'єктах, призначених для поводження з радіоактивними відходами, пояснення, матеріали та інформацію, які необхідні для виконання покладених на Інспекцію на ПАЕС Держатомрегулювання завдань.

5.2 Користується відповідними інформаційними базами даних Держатомрегулювання, інших державних органів, державними системами зв'язку і комунікацій, технічними засобами.

5.3 Взаємодіє з іншими структурними підрозділами Держатомрегулювання, відповідними підрозділами органів виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

5.4 Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання у виконанні покладених на неї завдань незалежна від державних органів, установ і посадових осіб, діяльність яких нею контролюється, а також від представницьких органів, органів місцевого самоврядування і об'єднань громадян.

5.5 Веде власну систему діловодства у відповідності з положеннями Інструкції з діловодства у Держатомрегулюванні.

5.6 Веде таблиць обліку робочого часу працівників Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання та надає його до Відділу роботи з персоналом (самостійний) Держатомрегулювання.

6. Інспекція на ПАЕС Держатомрегулювання при виконанні покладених на неї обов'язків, завдань та доручень керівництва Держатомрегулювання має право:

6.1 На безперешкодне відвідування державними інспекторами у будь-який час ядерних установок та об'єктів на майданчику ВП ПАЕС, призначених для поводження з радіоактивними відходами, для проведення в межах своїх повноважень відповідних перевірок, виконання інших функцій, покладених на Інспекцію на ПАЕС Держатомрегулювання.

6.2 Зобов'язувати керівництво ВП ПАЕС проводити контрольні випробування та технічне опосвідчення обладнання, трубопроводів та систем, а також виконувати заходи, спрямовані на підтримку та підвищення досягнутого рівня безпеки ВП ПАЕС.

6.3 Контролювати виконання встановленого на ВП ПАЕС порядку підготовки та допуску персоналу до робіт.

6.4 Надавати керівництву Держатомрегулювання пропозиції щодо:

- розвитку системи державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки та діяльності Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання;
- доцільності залучення спеціалістів відповідних організацій до участі у проведенні інспекційних перевірок СВБ ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами та розслідувань порушень в їх роботі;
- обмеження, припинення, зупинення дії ліцензій, інших документів дозвільного характеру шляхом направлення інформації (у письмовому вигляді) на адресу Голови Держатомрегулювання чи його заступників - заступників Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України та у відповідні підрозділи Апарату Держатомрегулювання.

7. Начальник Відділу (начальник Інспекції з ядерної безпеки на Південноукраїнській АЕС на правах самостійного відділу) – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України (далі – начальник Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання) призначається на посаду за результатами конкурсу та звільняється з посади Головою Держатомрегулювання в установленому законодавством порядку.

Начальник Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання, керує діяльністю інспекції, забезпечує в межах своїх повноважень здійснення заходів щодо запобігання корупції і несе персональну відповідальність за виконання покладених на Інспекцію на ПАЕС Держатомрегулювання завдань та здійснення функцій згідно зі своєю посадовою інструкцією.

В період відсутності начальника Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання його обов'язки виконує посадова особа, яка призначається наказом Держатомрегулювання за поданням начальника Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання (з обмеженням виконання функцій заступника Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України, в частині розгляду справ про адміністративні правопорушення, порушення вимог Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» та накладання адміністративних і штрафних санкцій).

8. Структура, чисельність працівників, Положення про Інспекцію на ПАЕС Держатомрегулювання, а також посадові інструкції працівників затверджуються Головою Держатомрегулювання.

9. Працівники Інспекції на ПАЕС Держатомрегулювання, які безпосередньо виконують функції державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, при призначенні на посаду для набуття статусу державного інспектора проходять кваліфікаційну атестацію в межах випробування, встановленого згідно зі статтею 35 Закону України «Про державну службу».

Начальник Відділу (начальник Інспекції з ядерної безпеки на Південноукраїнській АЕС на правах самостійного відділу) – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України

Геннадій СМАРОВОЗ

ПОГОДЖЕНО:

Директор Департаменту з питань безпеки ядерних установок – заступник Головного державного інспектора з ядерної та радіаційної безпеки України

Борис СТОЛЯРЧУК

Начальник Управління правового забезпечення

Андрій ЧОРНОШТАН

Начальник Відділу роботи з персоналом (самостійний)

Олеся КОРНІЄВСЬКА